

B e r e t n i n g
for

de kommunale værker.
1956/57.

Gasværket.

Driften:

Gasværkets 64. de driftsår er forløbet normalt. Udgiften til kul blev omtrent som kalkuleret, trods de store udsving på verdensmarkedet. Kullene blev hjemtaget i to partier á ca. 600 ton, men da gasværkets kulskur kun kan rumme 400 ton, må en stor del af kullene ligge ude på åben plads, hvilket foruden at være til gene på gasværkets knap afmålte plads medfører en forøget underfyringsprocent og kraftigere tæring på kulsiloen, da en stor part af kullene må køres våde i siloen.

Maskinanlæg:

Siloanlægget over ovnen blev nødtørftigt repareret og man fik fremstillet en ny silo, således at den er klar til udskiftning. Den gamle koksvogn blev ligeledes istandsat. Slukketårnet blev repareret med nyt træværk.

Ledningsnet:

Hovedledningsnettet blev forlænget med 63 m 80 m/m støbejernsrør i Fasanvej, og hovedledningernes samlede længde udgør nu 19.323 m. 210 m 80 m/m ledning i Færgevej blev omlagt til 100 m/m.

På grund af kloakering i Færgevej og Fasanvej blev flere gasstikledninger omlagt.

Der blev tilsluttet een ny gasstikledning.

Produktionen:

Gasproduktionen var 506.980 m³, og hertil anvendtes 1.176 ton kul og en tilsætning af 165 m³ oliegas. Tilsætning af råolie blev ikke forsøgt.

Der udsendtes i ledningsnettet 507.020 m³ gas mod 508.620 m³ forrige år, en tilbagegang på 1600 m³ eller 0,3 % mindre. Salget var 446.216 m³ mod forrige år 451.981 m³, en nedgang på 5.765 m³ eller 1,3 %. Gastabet i ledningsnet og målere udgjorde 12,1 % mod sidste år 11,1 %.

Koksproduktionen udgjorde 64,3 % af den afgassede kulmængde eller 16.595 hl. Heraf er anvendt 6.560 hl til underfyr eller 39,5 % af den samlede koksproduktion. Dette svarer til 25,1 % af den afgassede kulmængde.

Tjæreproduktionen har været ca. 72 ton rå tjære.

Elværket.

Driften:

Elværkets 43. de driftsår er forløbet tilfredsstillende. Der har været 3 afbrydelser på hele ledningsnettet, hvoraf den længste varede 23 min. En af afbrydelserne skyldes fejl i en kabelmuffe på elværkets eget 10 kV højspændingsanlæg.

Den 3. juli 1956 blev samtlige gadelamper på Roskildevej med sideveje ødelagt ved lynnedslag og en installation på Højdevej blev ligeledes ødelagt.

I november faldt en jævnstrømsledning ned i Kirkegade, dog uden at forvolde yderligere skade.

Maskinanlæg og bygninger:

Maksimalafbryderen for ensretter 6 måtte sendes til reparation, da hovedkontakten var brændt af, desuden måtte man foretage nogle ændringer ved ensretter 2 på grund af svigtende tænding.

Batteriet er i temmelig dårlig stand, men da en hovedreparation er ret kostbar, har man indskrænket sig til kun at udføre de nødvendigeste reparationer.

Dieselmotoren har været igang på grund af revision af elværkets højspændingsrum natten mellem den 6. og 7. oktober 1956, sandsynligvis for sidste gang. Man har tømt trykluftbeholderen for luft efter fabrikstilsynets krav om ændring. Der er således ikke luft til start af motoren. Ændring af trykluftbeholderne vil medføre udgifter, som ikke står i forhold til dieselmotorens værdi som reserve.

Arbejdernes garderobe og vaskerum blev gjort færdigt og monteret med gasvandvarmer og garderober. Samtidig fik man et hårdt tiltrængt arkivskab til kontoret.

Transformerstationer:

Man fortsatte med aflastningen af den gamle transformerstation på Slagteriet og kloakpumpestationen. Slagteriets gamle station skal nedlægges, og kloakpumpestationen skal kun stå i reserve.

Ledningsnet:

På Færgevej blev der rejst nye letmaster og oplagt nyt ledningskobber til vekselstrømsforsyning, og der blev samtidig etableret ny gadebelysning med 125 W kviksølvlamper.

Ledningsnettet på sidevejene blev ligeledes omlagt til vekselstrømsforsyning, og højspændingskablet, der midlertidigt havde forsynet Strandvejskvarteret med vekselstrøm, blev gravet op på det yderste stykke af Færgevej og lagt om ad Jenriksvej til en projekteret station ved campingpladsen.

Der er i årets løb tilsluttet 69 nye installationer, hvoraf 58 på vekselstrømmen og 11 på jævnstrømmen. Tilgangen af målere på vekselstrømmen har været 135 stk. og afgangen af jævnstrømsmålere på grund af overgang til vekselstrøm eller boligtarif har været 114 stk. Det samlede antal målere er forøget med 21 stk. og der er overført 77 installationer fra jævn- til vekselstrøm.

Der er i årets løb udført 12 jordkabelstik, således at det samlede antal ved driftsårets slutning er 21.

Køb og salg af elektricitet.

Der er fra N E S A modtaget 4.358.755 kWh. mod sidste år 4.121.290 kWh, en stigning på 237.465 kWh. eller 5,7 %.

Det samlede salg var 3.909.620 kWh. mod sidste år 3.653.620 kWh., en stigning på 256.000 kWh. eller 7 %. Det samlede tab i transformatoren, ensrettere og eget ledningsnet var 449.135 kWh. eller 10,3 %, og værkets samlede nyttevirkning var 89,7 %.

Værkets maximalbelastning indtraf den 18. december 1956 og udgjorde 1200 kW mod sidste år 1160 kW. Største jævnstrømsbelastning indtraf den 21. december 1956 med 18.530 kWh. og mindste døgnbelastning den 17. juni 1956 med 6.550 kWh.

Vandværket.

Driften:

Vandværkerne har i det forløbne driftsår efter de forhåndenværende omstændigheder arbejdet tilfredsstillende, dog er Sdr. vandværks ydelse gået ned med ca. 20 %, idet boringen sandsynligvis trænger til en oprensning efter snart 4 års uafbrudt drift. Risikoen ved en oprensning er imidlertid så stor, at man ikke tør foretage en sådan, idet man sandsynligvis vil ødelægge boringen fuldstændig og med den evsntuelt andre også. Sdr. vandværks betydning for byen synes efterhånden at være problematisk. Det har derfor stadig været nødvendigt at opretholde strenge restriktioner med hensyn til vandforbruget.

Der blev afsagt en landvæsenskommissionskendelse og udstedt forureningsforbud for Frederikssund vandværkers forsyningsområde. Bekendtgørelsen medførte, at nogle sivebrønde i Engbæk blev kendt ulovlige og krævedes fjernet.

Maskinanlægget:

Da vandet fra det gamle vandværk indeholdt en del jernbakterier, som, efterhånden som de kom ud i ledningsnettet forvandlede til et kedeligt brunt bundfald, blev trykfilteret adskilt og eftersat, og der blev påfyldt nyt filtermateriale; desuden blev afluftningssystemet eftersat og repareret.

Der blev indkøbt en ny rentvandspumpe til værket, således at man nu har en reserve, såfremt der skulle indtræffe uheld.

Ledningsnettet:

Hovedledningsnettet blev forlænget med 335 m 150 m/m støbejernsledning i Falkenborgvej og til "Lundebjerggårds" udstykning blev nedlagt 580 m 80 m/m og 52 m 100 m/m støbejernsledning. Desuden er nedlagt 76 m 80 m/m støbejernsledning i Mågevej og Farsanvej, 210 m 80 m/m ledning i Færgevej er udskiftet med 100 m/m støbejernsledning og 125 m 32 m/m plasticledning er nedlagt på havnen.

Der er tilsluttet 24 nye stikledninger.

Udpumpning og kraftforbrug:

Den samlede udpumpede vandmængde udgjorde 520.805 m³ mod forrige år 560.940 m³, en nedgang på 40.135 m³ eller 7,2 %. Heraf har hovedvandværket leveret 427.870 m³ mod sidste år 441.610 m³, Sdr. vandværk 68.840 m³ mod 90.820 m³ og Engbæk vandværk 23.650 m³ mod 26.450 m³. Af boringen på A. C. Hånsensvej er oppumpet 445 m³.

Årets største døgnudsendelse var 2.080 m³ og indtraf den 29. maj 1956. Mindste døgnudsendelse indtraf den 26. december 1956 med 950 m³.

Elforbruget var 200.073 kWh. eller 0,385 kWh. pr. oppumpet m³ vand.

DE KOMMUNALE VÆRKER, den 8. oktober 1957.

V. Kirt Hansen.